ПРО МОВЛЕННЄВУ ГОТОВНІСТЬ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Більшість українських сімей керуються типовою думкою . Щоб забезпечити стрімке навчання дитини в першому класі слід усю діяльність зкерувати на ранній розвиток: вміння читати, лічити, розв'язувати приклади і задачі. Тому сучасні батьки від народження прагнуть розвивати в дитині саме шкільні знання. Звичайно, ранній розвиток таких знань надає немаловажне значення для стрімкого навчання дитини, але не першочергове.

Досвідчені педагоги стверджують, що для сучасного учня найголовніше – мовленнєва діяльність. І зокрема рівень розвитку інтелекту, психічних процесів – пам'яті, уяви, уваги і безперечно звязного мовлення. Зазвичай саме мовленнєва діяльність в сім'ї забезпечує стрімкий розвиток звязного мовлення у дитини дошкільного віку

Що слід розуміти під поняттям мовленнєвої готовності дитини до навчання?

Перш за все це розвиток зв'язного мовлення. Дитина повинна вміти висловлювати свою думку, пояснювати її хід, аргументувати твердження.

Малюк 6-річного віку повинен переказати невеличкий текст. Реалізувати ці завдання покликана перш за все сім'я дитини. Ніщо не може замінити дитині радість спілкування з близькими людьми. Безперечно, сучасне стрімке життя складне. Але не втрачайте можливості хоча б у вечірні години приділити увагу дитині: запитайте, як провела день, з ким спілкувалась, що нового побачила чи почула. Наберіться терпіння і ніколи не перебивайте малюка. З повагою ставтесь до його першої спроби виголосити монолог. Не дивуйтесь, якщо перші дитячі розповіді будуть кострубаті, в них

переважатимуть іменники і дієслова. Схвально оцінюйте дитячі розповіді. Але спробуйте разом з дитиною змінити їх, зробити більш яскравими. На початкових етапах використовуйте зразок.

Наприклад:
Дитина: Я ходив з Вітею на ріку.
Дорослий: А я скажу це речення по-іншому: Я зі своїм другом Вітею сьогодні ходив на річку Осташівку.
- Яке речення тобі більше подобається? Чому?
- Які слова введені в твоє речення?

Вбачайте в своїй дитині гідного співбесідника і не ображайте її за помилки.

Важливе значення для стрімкого розвитку майбутнього першокласника має словниковий запас. В арсеналі 6-річної дитини повинно бути біля 3000 слів (для порівняння, у дорослого – 5000). Дитина цього віку повинна використовувати всі частини мови. Не слід створювати якихось спеціальних умов для реалізації цих завдань і відбивати у дитини бажання стрімко вчитися. Використовувати нагоду під час роботи на городі, в саду, під час відпочинку, під час виконування хатньої роботи.

Які найпростіші ігрові методи?

“Хто назве більше ягід, овочів, фруктів, дерев, кущів і т.
Гра проводиться у вигляді мовленнєвого ланцюжка дорослий-дитина. Виграє той, хто назве останнє слово.
“Як можна сказати по-іншому”.
Ріка – тиха, повільна і т.
“Хто більше побачить ознак”
Суниця – червона, солодка, кругла.
Спілкуючись з дитиною звертайте увагу на граматичну правильність мовлення: як дитина узгоджує частини мови, відмінює їх і т.і.

Які ігри можна використати?

“Скажи, скільки”
Суниця – одна.
А якщо їх дві, три, п'ять і т.
“Скажи правильно”
Дітям дається набір слів, вони складають речення.
- Я, з, гратись, м'яч, і т. і.

І ще – обов'язково зверніть увагу на звукову культуру мовлення своєї дитини. Йдучи в перший клас, дитина повинна виразно вимовляти всі звуки рідної мови. Можливо, літній період ви використаєте для того, щоб подолати недоліки звуковимови малюка. Для цього обов'язково слід звернутись до спеціаліста–логопеда.

Не намагайтесь формально пройти з дитиною медичний огляд перед школою. У дітей цього віку випадають так звані молочні зуби і з'являються справжні. Зверніть увагу: які нові зуби? Якщо бачите відхилення від норми, зверніться до лікаря ортодонта. Дуже часто дефекти зубів спотворюють звуковимову. Відсутність носового дихання у дитини повинна вас насторожити. Гугнявий відтінок мовлення залежить від неправильного мовленнєвого дихання. Консультація отоларинголога (лікаря ? лора) в цьому випадку обов'язкова.

Зміни в темпі мовлення (швидкий або уповільнений), заїкання зобов'язують відвідати невропатолога. Батьки повинні пам'ятати, що звукові спотворення не тільки роблять мовлення некрасивим і незрозумілим іншим. Закріплюючись, ці недоліки стають далі серйозною перешкодою для засвоєння школярами граматичного письма. Діти пишуть так, як вимовляють: лобота (робота), сиска (шишка) і т. д. У дітей цього віку повинен бути розвинений так званий фонематичний слух, тобто діти повинні вміти розпізнавати і точно відтворювати звуки. З метою навчання звуковому аналізу слова можна використовувати такі ігрові прийоми:

- Де звук [к] чується в слові „кіт” і в слові „мак”.
- Придумай слова, які починаються (закінчуються) на відповідні звуки.
- Скільки звуків у слові?
- Придумай слова, в яких 3 (4, 5) звуків і т.д.

В педагогічній літературі багато сказано про значення голосного читання дорослими для розвитку емоційної виразності мовлення дитини. Якщо батьки, читаючи або розповідаючи казку, створюють перед маленьким слухачем яскраву і правдиву картину таємничого темного лісу, веселого струмка, яскравого, привітного сонця, вони викликають у дитини відповідні почуття. А ті надають в свою чергу природної виразності, інтонаційної барвистості мовлення дитини. Можете читати твір дитині впродовж кількох днів, навіть тижнів. Але кожного дня обговорюйте з нею прочитане.

Вчіть дитину відгадувати загадки. Загадка містить у собі низку порівняльних ознак і вимагає установити, про яку річ чи явище йдеться. Особливе призначення загадок – перевірити кмітливість дитини, оцінити її спостережливість, допитливість.

Вивчайте з дітьми скоромовки. Ці скоромовки, з їх жвавим ритмом, цікавим змістом будуть сприяти збагаченню дитячого словника, розвитку відповідного темпу мовлення, автоматизації і диференціації проблемних звуків.

Використовуйте в своїй мові прислів'я та приказки – за висловом І.Франка, коштовні перлини нашої мови. Вчить малюка розуміти їх глибокий повчальний зміст. Вони здійснюють неперевершений вплив на думки і вчинки дітей, образність їх мови.

Читаючи дітям поетичні твори, зауважуйте, які з них і чому найбільше сподобались малюку. Невеличкі за об'ємом вивчіть з дитиною напам'ять. Обов'язково перед цим з'ясуйте незрозумілі для дитини слова та вирази. Ця форма роботи теж сприяє збагаченню дитячого словника, розвитку зв'язного мовлення, тренуванню пам'яті.